

وضعیت شهرهای افغانستان

۲۰۱۵

بخش اول

Ministry of
Urban Development Affairs
Islamic Republic of Afghanistan

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
اداره مستقل از کابینا محلی

Government of Islamic Republic of Afghanistan
Independent Directorate of Local Governance

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د سیمه ییزو واکمنیو خپلواکه اداره

Kabul Municipality
Islamic Republic of Afghanistan

عکس روی صفحه: سید امان سادات

دیزاین و صفحه آرایی: سید امان سادات و محمد احسان سعادت، اسکان بشر ملل متحد-هیئات

رفع الزام: دیزاین، طرح، پیشکش معلومات و مواد نهفته درین گزارش به هیچ وجه دلالت بردیدگاه سکرتریت ملل متحد در قبال وضعیت حقوقی، قانونی هیچ کشوری، منطقه بی، شهری ویا مقامات حاکم در آنها ندارد، و نیز در تعیین حدود مرزها و سرحدات نقشی ندارد. نظریاتیکه درین گزارش به نشر رسیده است انعکاس دهنده دیدگاه دفتر اسکان بشر ملل متحد نیست. و نیز نظریات ملل متحد، دولت های عضو، دولت استرالیا و یا هم پروگرام کمکی استرالیا، را در قبال موضوعات فوق دربر نمیگیرد.

مأخذ و منابع درین گزارش شاید بدون اجازه به نشر رسیده باشند، اما این درحالیست که از منبع و موخذ مذکور یادآوری صورت گرفته است.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان ۲۰۱۵، وضعیت شهرهای افغانستان ۲۰۱۵. GoIRA کابل.

وضعیت شهرهای افغانستان

۲۰۱۵

بخش اول

پیشگفتار محترم وزیر

وزارت امور شهر سازی

شهرها دارای پتانسیل بسیار خوبی برای بهبود معیشت، بلند بردن رشد اقتصادی و فراهم سازی مسکن قابل تهیه و مصئون و خدمات مناسب میباشد. با ادامه روند شهرنشینی در شهرهای افغانستان که در چند دهه بعدی اتفاق خواهد افتاد، فرصت بزرگی را برای ترویج انکشاف شهری بوجود می آورد، که انکشاف مذکور پایدار، متعادل و سازمان دهنده رشد اقتصادی میباشد.

اولویت های دولت وحدت ملی افغانستان برای سکتور شهری بسیار واضح و آشکار می باشد. چهارچوب 'تحقق متکی بخود' را که در کنفرانس لندن در سال ۲۰۱۴ ارایه گردیده، صریحاً بیان میدارد که شهرها از جمله محرکین انکشاف اقتصادی می باشند. وزارت امور شهر سازی در حال تهیه پیش نویس برنامه اولویت ملی شهر را همراه با برنامه انکشاف جامع شهری رهبری مینماید. این هردو با هم یکجا اساس آینده پایدار شهری را فراهم می سازد.

اما، در افغانستان در قسمت ساحات شهری معلومات اساسی وجود ندارد، در این مورد یا معلومات کهنه بوده و یا این که معلومات مذکور شریک ساخته نشده است. بناءً، وزارت امور شهر سازی، در راستای هدایت فعالانه رشد شهرهای افغانستان و در استفاده از روند شهرنشینی بحیث محرک انکشاف به چالش مواجه شده است.

گزارش وضعیت شهرهای افغانستان ۲۰۱۴/۱۵ اطلاعات مفید و حیاتی را قبلاً فراهم نموده است. این گزارش اطمینان خواهد داد که نتایج آن مفید و عملی بوده، و انعکاس دهنده واقعیت های عینی در سراسر کشور میباشد.

اینجانب مخلصانه از همه همکاران برنامه، دولت استرالیا، دفتر اسکان بشر ملل متحد برای حمایت وزارت امور شهر سازی در تطبیق این برنامه اظهار تشکر مینمایم. بدون شک که این برنامه قبلاً فواید فوق العاده خویش را تثبیت نموده است. اطلاعات این برنامه و همچنان- ظرفیت افزایش یافته ما بخاطر نظارت و پلانگذاری بهتر شهری و پالیسی سازی- بصورت مداوم بخاطر بهبود زندگی مردم افغانستان، ادامه خواهد داشت.

جلالتمآب سعادت منصور نادری، وزیر امور شهر سازی

پیشگفتار محترم رییس عمومی

اداره مستقل ارگانهای محل

اداره مستقل ارگان های محلی افتخار دارد که در انکشاف و تطبیق این برنامه مشترک نقش پیشتازی را ایفا مینماید. وضعیت شهرهای افغانستان ۲۰۱۴/۱۵ روی یکی از الزامات اساسی اداره مستقل ارگان های محلی تمرکز مینماید: نظارت بر ۳۳ شاروالی ولایتی و بیش از ۱۵۰ شاروالی ولسوالی ها تحت رهبری ریاست عمومی امور شاروالی ها .

چالشهای که آینده شهری افغانستان از لحاظ پلانگذاری و مسکن شهری با آن مواجه میباشند، بهمان اندازه فراروی حکومتداری محلی نیز میباشند. برای بیش از یک ربع جمعیت افغانستان، شاروالی منحیث اولین مرجع تماس "تصویر روزمره دولت" در نگاه مردم میباشند.

این گزارش هم چالش های بزرگ و هم فرصت ها را در رابطه به حکومتداری شاروالی هویدا میسازد. چالشها شامل ظرفیت و منابع ناکافی، فساد، نابرابری جنسیتی و شفافیت و حسابداری محدود میباشند. فرصت ها شامل تعهد برای بالا بردن سطح عواید محلی و توانایی برای رسیدن به فیصدی قابل چشم گیری نفوس با مصئونیت سرپناه و خدمات بهبود یافته میباشند.

اداره مستقل ارگانهای محلی بخاطر بهبود ظرفیت، شفافیت و حسابداری اداره شاروالی متعهد باقی میماند. با ارائه یک تصویر مفصل ۳۴ شاروالی ولایات افغانستان این گزارش گام مثبتی به سوی گذاشتن تهدابی برای انتخابات شاروالی، بهبود شفافیت استخدام کارمندان در شاروالی و مسایل مالی و برنامه ریزی بهتر و هماهنگی عرضه خدمات شاروالی میباشند.

جلالتآب محترم غلام جیلانی پوپل، رییس عمومی اداره مستقل ارگانهای محل

پیشگفتار محترم شاروال کابل

شاروالی کابل

شاروالی کابل مرجع بخش اعظمی از مجموع جمعیت مشترک شهری افغانستان است. در جریان دهه گذشته شاهد گسترش قابل ملاحظه ای بوده و در رشد اقتصاد ملی، ثبات و اعمار مجدد کشور سهم ارزنده ی داشته است.

مطالعات متعددی از شهر کابل در طول دهه گذشته انجام گرفته با این حال، هیچ یک از مطالعات انجام شده به پیمانه تجزیه و تحلیل دقیق و جامع فعلی از وضعیت موجوده صورت نپذیرفته است. مزید بر آن، هیچ یک از مطالعات یا تحقیقات مذکور کابل را با شهرهای عمده دیگر در کشور مستقیماً مقایسه نکرده است، تا باشد که به اساس آن وجوه تشابه و تفاوت آنها از لحاظ ابعاد کلیدی مانند استفاده اراضی، دسترسی به خدمات و خصوصیت های اقامت و کثرت نفوس دانسته شود.

یافته ها و مجموعه داده های که از این پروگرام بدست آمده از ارزش زیادی برای شاروالی کابل برخوردار میباشد. استفاده اراضی و نقشه های خانه بخاطر پلانگذاری تفصیلی هر ناحیه (ناحیه شهری) در نظر گرفته شده است که این مسأله در رهنمایی سرمایه گذاری های دولتی و خصوصی، بهبود جمع آوری عواید شاروالی (به ویژه صفایی/ مالییه ملکیت) کمک نموده و ارتباط امور بهسازی مبتنی-بر-شورا ها را به پیمانه وسیع تر با سرمایه گذاری های بهسازی شهری تامین نمایند تا تأثیرات شانرا به حد اعظمی برسانند.

جای اندکی تأسف است که این فعالیت یک دهه پیش انجام نپذیرفته تا یک ارزیابی مبنایی قبلی را میداشتیم و بدینگونه قادر به پیگیری چگونگی تغییرات کابل در جریان ده سال گذشته میبودیم.

علی الرغم آن، با آموزش این درس، شاروالی کابل متعهد به تطبیق این فعالیت به شکل منظم (حد اقل طی هر ۵ سال) میباشد، تا اینکه تغییر شهری را در شهر نظارت کرده و تأثیر خویش را در بهبود دسترسی به زمین و مسکن مناسب، معیشت، و خدمات اساسی برای ساکنین کابل، آشکار سازد.

جلالتمآب عبدالاحد واحد، سرپرست شاروالی کابل

خلاصه موضوع

این گزارش اولین ارزیابی موثق و جامع مراکز شهر ۳۴ ولایت افغانستان میباشد. گزارش مذکور یک دست آورد مهم فعالیتهای یک ساله این برنامه میباشد. برنامه وضعیت شهرهای افغانستان سال ۲۰۱۴/۱۵ به کمک سه همکار: وزارت امور شهر سازی، اداره مستقل ارگان های محل و شاروالی محترم کابل، با کمک تخریکی موسسه محترم برنامه اسکان بشری ملل متحد (ملل متحد-هویتات) و به کمک مالی دولت آسترلیا، تهیه و تطبیق گردیده است.

این پروگرام روش تحلیل خلاقانه، قابل اعتماد و مقرون به صرفه را برای وضعیت شهرهای عمده افغانستان، تدوین نموده است. برنامه متذکره برای بدست آوردن معلومات کلیدی اسکان از تصاویر ماهواره ای نهایت شفاف استفاده نموده است. این معلومات با بررسی های ساحه و ورکشاپ های شهری با شرکای محلی برای دقت معلومات و ایجاد ظرفیت های بشری و نهادی بخاطر نظارت و استفاده از معلومات بهبود یافته شهری میباشد.

رویه همرفته، این گزارش نشان میدهد از آن جایی که "آجندای شهری" به پیمانیه وسیع آن در دهه گذشته به باد فراموشی گذاشته شده است، شهرهای افغانستان به صورت اتفاقی و عاری از برنامه، با دسترسی محدود به خدمات اساسی باکیفیت مقرون به صرفه، و با ابعاد محرومیت اجتماعی- اقتصادی قابل ملاحظه ی رشد کرده است. بخاطر رهنمایی های انکشاف شهری، پالیسی ها و مقررات کافی ملی بسنده نبوده، از یک طرف پلانهای محدود واقع بینانه که بر مبنای نقشه فضایی استوار باشد و از طرف دیگر اداره ضعیف شاروالی، باعث گردیده تا زمینه عرضه خدمات منصفانه و سهم گیری موثر انتقال اجتناب ناپذیر اسکان شهری که کشور به آن مواجه است، فراهم نشود.

این پروگرام و گزارش همراه آن در فرصت مناسبی بدست می آید. آجندای شهری توسط دولت وحدت ملی افغانستان منحنی محرک انکشاف اقتصادی و اجتماعی صریحا در اولویت قرار گرفته است. این موضوع نشان میدهد که اسکان شهری یک واقعیت اجتناب ناپذیری میباشد که میبایست مدت ها قبل تحقق می یافت.

شهر نیشینی یک مشکل نیست که باید حل شود، در صورتی که این کار به شکل درست آن انجام شود، ابزار موثر و محرک رفاه، ثبات سازی و دولت سازی میباشد. مبنای استفاده از شهر نیشینی مستلزم معلومات دقیق و به موقع میباشد که به اساس آن تصامیم پالیسی و پلانگذاری بنا می یابد. گزارش دست داشته در این راستا قدمی را به جلو میگذارد.

«ما شهرها را بخاطر انکشاف منحنی محرکین اقتصادی در نظر خواهیم داشت. برای این که چنین کاری را انجام دهیم، به بهبود وضعیت زندگی و عرضه خدمات در مراکز شهر، نیاز داریم.»

دولت جمهوری اسلامی افغانستان (۲۰۱۴) تحقق اتکای خودی، کنفرانس لندن در مورد افغانستان

پیام های کلیدی

اسکان و مسکن گزینی شهری در افغانستان عمدتاً به شکل غیر رسمی و نامنظم بوده. شهرها بدون داشتن نقشه مکانی و جغرافیایی موثر و دسترسی محدود به زمین، به شکل سریع آن گسترش یافته است. نتیجه بدست آمده یک شهر غیر منظم با جمعیت پراکنده کم تراکم، فضای اجتماعی نابرابر و دارای نواقص عمده زیربنایی میباشد.

با آن هم هنوز شهرهای افغانستان دارای منبع مهم انکشاف اجتماعی و اقتصادی میباشد. فعالیت اقتصادی شهری مانند ارائه خدمات که در حال حاضر ۵۰ فیصد تولید ناخالص داخلی، ۲۵ فیصد بخش زراعتی (پایین تراز ۵۰ فیصد سال ۲۰۰۲)، را تشکیل میدهد. جوامع شهری و شهروندان بخاطر رهبری رشد همجواری و مساعی ایجاد صلح محلی، از خود ظرفیت عمده ی را نشان داده اند.

البته که مبارزه علیه پیامدهای جانبی اسکان شهرایجاب تغییراتی را مینماید. پالیسی ملی اصلاح شده و چهار چوب قانونی و مقرراتی درکنار ظرفیت افزایش یافته و صلاحیت شاروالی ها بخاطر اجتناب از "عدم مداخله" رسمی رشد شهری برای یک دهه دیگر و ساز و برگ دادن شهرها منحنیت محرکین انکشاف اقتصادی و اجتماعی، دراین راستا یک امر ضروری میباشد.

- شهرهای افغانستان در حقیقت گردانندگان چرخ انکشاف اجتماعی- اقتصادی، حکومت داری خوب و تامین صلح هستند، اما هنوز محدودیت های قابل توجهی در زمینه پالیسی موثر شهری و چارچوب قانونی، سرمایه گذاری های ناکافی و ناهماهنگ و بلاخره حکومت داری شهری و مدیریت ضعیف اراضی، در قبال آن وجود دارد.

افغانستان از لحاظ جغرافیوی نسبتاً دارای ساختار مکانی و جغرافیایی متوازن شهری میباشد اگرچه کابل تقریباً ۴۱ فیصد جمعیت شهری را بخود اختصاص داده است. کابل و چهار مرکز منطقوی هرات، مزارشرف، کندهار و جلال آباد ماوی ۶۹ فیصد جمعیت شهری را تشکیل داده اند.

مزید براین پنج شهرهای بزرگ، هشت شهر تجارتي و ترانزیتی مثل لشکرگاه، کندز، تالقان، پلخمری، شبرغان، زرنج، میمنه و غزنی نیز دارای جمعیت عمده بوده و مراکز مهم اقتصادی و ترانزیتی منطقه میباشد.

مراکز ولایتی و روستا های شهری نسبتاً داری جمعیت کوچکتر میباشد، با وجود آن هم جمعیت متذکره نظریه سابق در اکثر موارد در مراکز مذکور بیشتر میباشد.

مداخله ها باید متناسب با نوعیت (تایپولوژی) خاص شهرها صورت گیرد؛ باید در کابل، مراکز منطقوی، مراکز اقتصادی و ترانزیتی، مراکز ولایتی و روستا های شهری، مداخلاتی در نظر گرفته شود. بخاطر فراهم سازی زمینه رشد متوازن و منصفانه از لحاظ جغرافیایی و مکانی در دهه های پیشرو در "سیستم شهرها" باید یک ستراتیژی ملی جغرافیایی و مکانی بوجود آید تا به این ترتیب از فشار بالای شهر کابل کاسته شود.

- مراکز ۳۴ ولایت ماوای بیشتر از هشت میلیون افغان میباشد که تقریباً یک سوم حصه مجموع نفوس را تشکیل میدهد.
- در حالیکه کابل به شکل سرسام آور آن بزرگ میباشد، بر علاوه مراکز منطقوی و مراکز انتقالی و تجارتي ماوای جمعیت های عمده شهری را تشکیل میدهند.

حد اوسط ۲۷ فیصد ساحات آباد شهرها نمرات و زمین های خالی و سفید میباشد (زمین هاییکه به نمرات و چهار دیواری ها تقسیم شده اما تا هنوز اشغال نشده است) و این خود یک دهه غضب زمین، فروش زمین توسط شاروالی ها و خرید و فروش زمین توسط سکتور خصوصی را انعکاس میدهد. زمین های خالی متذکره برای اسکان ۴ میلیون جمعیت دیگر مساعد میباشد. با این حساب فضا برای توسعه

预览已结束，完整报告链接和二维码如下：

https://www.yunbaogao.cn/report/index/report?reportId=5_18583

